

§ 669

**Kaupunkiympäristön toimialan toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti
vuodelle 2020**

HEL 2019-012288 T 02 02 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2020 toimintasuunnitelman ja tulosbudjetit palvelukokonaisuuksittain. Samalla kaupunkiympäristölautakunta oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtajan päättämään tarvittaessa kokonaismäärärahan puitteissa talousarviokohdan 31001 Kaupunkirakenne palvelukokonaisuuksien välisistä määrärahatarkistuksista.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta oikeuttaa toimialajohtajan päättämään investointimäärärahojen kohdentamisesta sekä oikeuttaa maankäyttöjohtajan päättämään talousarvion sitovuusmääräysten puitteissa esirakentamis- sekä katu- ja puistoinvestointien alakohtien välisistä määrärahojen siirroista (talousarviokohdat 80103, 80301, 80401) ja teknisen johtajan päättämään talousarvion sitovuusmääräysten puitteissa talonrakennusinvestointien alakohtien välisistä määrärahojen siirroista (talousarviokohdat 80201, 80202).

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti vuoden 2020 investointien talousarviokohdan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi alakohtien välisestä määrärahan siirrosta. Talousarviokohdasta 8 04 01 02 Liikuntapaikat- ja ulkoilun alueet siirretään 1,7 milj. euroa alakohtaan 8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset.

Kaupunkiympäristön toimialan tulosbudjetin sitovat erät on jaettu talousarviokohdittain ja palvelukokonaisuustasolla seuraavasti (1000 €):

Talousarviokohta 31001 Kaupunkirakenne palvelukokonaisuudet:
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne käyttömenot 40.677 euroa
Rakennukset ja yleiset alueet, brutto käyttömenot 85.609 euroa
Palvelut- ja luvat käyttömenot 40.992 euroa
Hallinto- ja tukipalvelut käyttömenot 29.077 euroa

Talousarviokohta 31002 Rakennukset toimintakate 234.530 euroa

Talousarviokohta 31003 Asuntotuotanto toimintakate 4.419 euroa

Kaupunkiympäristön toimialan tulosbudjetti ja toimintasuunnitelma on esitetty liiteasiakirjassa 1.

Lautakunta pitää tärkeänä, että valtion edistäessä Myllypuron Kehä I:n liittymän rakennussuunnittelun toteuttamista, kaupunki osallistuu rakentamissuunnittelun tekemiseen. Valtio on myöntämässä rakentamissuunnitteluun 500 000 euron määrärahan.

Lautakunta pitää tärkeänä budjettineuvottelujen yhteydessä sovittua Kehä I ja Itäväylän liittymän suunnittelun ja toteutuksen aikaistamista verrattuna nykyiseen esitettyyn aikatauluun liikenneinvestointien 10-vuotisessa ohjelmassa. Kaupunki pyrkii edistämään hankkeen aikaistusta yhteistyössä valtion kanssa. Kehä I ja Itäväylän liittymän kehittäminen perustuu Itäkeskuksen ideakilpailun tuloksiin. Liittymään varatut määrärahat on tärkeää olla käytössä, kun suunnittelu on edennyt toteutusvaiheeseen.

Lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki edistää yhteistyössä valtion kanssa keskeisiä Helsingin liikennehankkeita painottaen asuntotuotantoa mahdollistavia joukkoliikennehankkeita ja kestäviä kulkumuotoja eteenpäin vieviä hankkeita.

Käsittely

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Lautakunta pitää tärkeänä, että valtion edistäessä Myllypuron Kehä I:n liittymän rakennussuunnittelun toteuttamista, kaupunki osallistuu rakentamissuunnittelun tekemiseen. Valtio on myöntämässä rakentamissuunnitteluun 500 000 euron määrärahan.

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki edistää yhteistyössä valtion kanssa keskeisiä Helsingin liikennehankkeita painottaen asuntotuotantoa mahdollistavia joukkoliikennehankkeita ja kestäviä kulkumuotoja eteenpäin vieviä hankkeita.

Kannattaja: Sirpa Asko-Seljavaara

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Lautakunta pitää tärkeänä budjettineuvottelujen yhteydessä sovittua Kehä I ja Itäväylän liittymän suunnittelun ja toteutuksen aikaistamista verrattuna nykyiseen esitettyyn aikatauluun liikenneinvestointien 10-vuotisessa ohjelmassa. Kaupunki pyrkii edistämään hankkeen aikaistusta yhteistyössä valtion kanssa. Kehä I ja Itäväylän liittymän kehittäminen perustuu Itäkeskuksen ideakilpailun tuloksiin. Liittymään varatut määrärahat on tärkeää olla käytössä, kun suunnittelu on edennyt toteutusvaiheeseen.

17.12.2019

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman ja Anni Sinnemäen vastaehdotukset.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristön toimialan toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti 2020 1
- 2 Toimintasuunnitelma yhteinen osuus, tiivistelmä kaupunginkansliaa varten 2
- 3 Käyttötaloustaulukot 3
- 4 Sitovat ja muut toiminnalliset tavoitteet talousarviokohdittain 4
- 5 Määrä- ja taloustavoitteet talousarviokohdittain 5
- 6 Hankeohjelma esirakentaminen kylk 2020 6
- 7 Hankeohjelma projektialueiden esirakentaminen kh 2020 7
- 8 Talonrakennushankkeet 2020-2029 8
- 9 Hankeohjelma vuokra- ja osakehankkeet 2020-2022 9
- 10 Hankeohjelma kadut- ja liikenneväylät Kylk 2020 10
- 11 Hankeohjelma projektialueiden kadut kh 2020 11
- 12 Hankeohjelma puistot ja liikunta-alueet Kylk 2020 12
- 13 Hankeohjelma projektialueiden puistot ja liikunta-alueet kh 2020 13
- 14 Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2020_2029 14
- 15 Investointien yhteenvetotaulukko 15
- 16 Strategian toimenpideohjelma 16
- 17 Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto toimialan talousarvioehdotuksesta vuodelle 2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2020 toimintasuunnitelman ja tulosbudjetit palvelukonaisuuksittain. Samalla kaupunkiympäristölautakunta oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtajan päättämään tarvittaessa kokonaisuusmäärärahan puitteissa talousarviokohdan 31001 Kaupunkirakennepalvelukokonaisuuksien välisistä määrärahatarkistuksista.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta oikeuttaa toimialajohtajan päättämään investointimäärärahojen kohdentamisesta sekä oikeuttaa maankäyttöjohtajan päättämään talousarvion sitovuusmääräysten puit-

teissa esirakentamis- sekä katu- ja puistoinvestointien alakohtien välisistä määrärahojen siirroista (talousarviokohtat 80103, 80301, 80401) ja teknisen johtajan päättämään talousarvion sitovuusmääräysten puitteissa talonrakennusinvestointien alakohtien välisistä määrärahojen siirroista (talousarviokohtat 80201, 80202).

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää vuoden 2020 investointien talousarviokohtan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi alakohtien välisestä määrärahan siirrosta. Talousarviokohdasta 8 04 01 02 Liikuntapaikat- ja ulkoilualueet siirretään 1,7 milj. euroa alakohtaan 8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset.

Kaupunkiympäristön toimialan tulosbudjetin sitovat erät on jaettu talousarviokohdittain ja palvelukokonaisuustasolla seuraavasti (1000 €):

Talousarviokohta 31001 Kaupunkirakenne palvelukokonaisuudet:

Maankäyttö- ja kaupunkirakenne käyttömenot 40.677 euroa

Rakennukset ja yleiset alueet, brutto käyttömenot 85.609 euroa

Palvelut- ja luvat käyttömenot 40.992 euroa

Hallinto- ja tukipalvelut käyttömenot 29.077 euroa

Talousarviokohta 31002 Rakennukset toimintakate 234.530 euroa

Talousarviokohta 31003 Asuntotuotanto toimintakate 4.419 euroa

Kaupunkiympäristön toimialan tulosbudjetti ja toimintasuunnitelma on esitetty liiteasiakirjassa 1.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2020 toimintasuunnitelma ja tulosbudjetit on laadittu kaupunginvaltuuston 27.11.2019 hyväksymän talousarvion mukaisiksi.

Käyttötalous

3 10 01 Kaupunkirakenne

Talousarviokohtan toimintamenot ovat valtuustoon nähden sitovia. Talousarvion mukaiset käyttötalouden tulot ovat 471,4 milj. euroa ja käyttömenot 196,4 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen päätöksen 21.10.2019 mukaan talousarviokohtan käyttömenoihin sisältyy kohdennettua lisämäärärahaa 1,5 milj. euroa. Lisämäärärahasta 0,2 milj. euroa on osoitettu käytettäväksi Hiilineutraali Helsinki-ohjelmaan liittyviin suunnittelutoimenpiteisiin. Tontinluovutuksen tehokkaampaan toimenpanoon ja korjaushankkeiden val-

mistelun nopeuttamiseen on osoitettu käytettäväksi 0,8 milj. euroa ja keskeisimpien kantakaupungin kävelyreittien ja joukkoliikenteen solmu-kohtiin kuten metro- ja lähiliikenteen asemille johtavien reittien tehostettuun talvikunnossapitoon 0,5 milj. euroa.

3 10 02 Rakennukset

Talousarviokohdan toimintakate on valtuustoon nähden sitova. Talousarvion mukainen sitova toimintakate on 234,5 milj. euroa. Talousarvion mukaiset käyttötalouden tulot ovat 538,2 milj. euroa ja käyttömenot 303,7 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen päätöksen 21.10.2019 mukaan on talousarviokohdan tulosbudjettiin lisätty sisäiset vuokratulot 2,05 milj. euroa rakennusten omistajahallinnon siirrossa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta kaupunkiympäristölautakunnalle.

3 10 03 Asuntotuotanto

Talousarviokohdan toimintakate on valtuustoon nähden sitova. Talousarvion mukainen sitova toimintakate on 4,4 milj. euroa. Talousarvion mukaiset käyttötalouden tulot ovat 23,9 milj. euroa ja käyttömenot 19,5 milj. euroa.

3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet ja 3 10 06 Tuki HKL:lle esitetty liitteessä 3.

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouden tulojen ja menojen eritelty on esitetty liiteasiakirjassa 3.

Investoinnit

Investointitulot

Talousarviokohdat 80150 kiinteä omaisuus ja 807 Muu pääomatalous

Talousarviossa tontteja on arvioitu myytävän 100 milj. eurolla vuonna 2020. Tonttimyynnin painopiste on Jätkäsaari-Hietalahden, Kalasataman ja Pasila-Postipuiston projektialueilla, jotka yhdessä kattavat kaksi kolmasosaa ennakoitujen kauppojen kokonaiskauppahinnasta.

Talousarviossa rakennuksia ja osakehuoneistoja on arvioitu myytävän noin 8 milj. eurolla. Lisäksi vuonna 2020 toteutetaan Kiinteistö Oy Kalasataman Kymppi osakkeiden myynti kauppahintaan 165 miljoonaa euroa, joka sisältää myös tontin. Tarkoituksena on, että rakennustöiden valmistuttua kaupunki vuokraa kiinteistön kaupunkiympäristön toimialan käyttöön pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Investointimenot

17.12.2019

Talousarviossa on osoitettu vuodelle 2020 kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön investointimäärärahaa yhteensä 417,1milj. euroa.

Investointimääräraha sisältää kaupunginhallituksen päätöksen 21.10.2019 mukaisesti kohdennettavaa lisämäärärahaa 17,6 milj. euroa kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön.

Talousarviokohtaan 8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostoihin ja lunastuksiin kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi on osoitettu määrärahaa 12 milj. euroa.

Talousarviokohtaan 8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen sekä täydennyskorvaukset ja korvausinvestoinnit kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi on osoitettu määrärahaa 30 milj. euroa.

Talousarviokohtaan 802 Rakennukset uudis-, lisärakennus- ja korjaushankkeisiin kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi on osoitettu määrärahaa 260,8 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen päätöksen 21.10.2019 mukaan talousarviokohtaan 80201 Uudis- ja lisärakennushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi osoitettu lisämääräraha 10,7 milj. euroa kohdennetaan viiden koulurakennuksen peruskorjauksen aikaistamiseen ja talousarviokohtaan 80202 korjaushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi osoitettu lisämääräraha 1,5 milj. euroa kohdennetaan aurinkosähköinvestointeihin.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että kahden koulun (Maatullin ala-aste sekä Kottby grundskolan) peruskorjausten hankesuunnittelu on niin varhaisessa vaiheessa, että näitä hankkeita ei pystytä aikaistamaan. Koskelan peruskoulun korvaavan uudishankkeen aikaistaminen on mahdollista mikäli Kottbyn grundskolan hanke pysyy alkuperäisessä aikataulussa. Laajasalon ala-asteen hanke on mahdollista toteuttaa aikaistetun aikataulun mukaan

Talousarviokohtaan 803 kadut ja liikenneväylät uudisrakentamiseen, perusparannukseen sekä muihin investointeihin kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi on osoitettu määrärahaa 75,6 milj. euroa.

Talousarviokohtaan 804 puistot ja liikunta-alueet uusiin puistoihin ja puistojen peruskorjauksiin sekä pääosin liikuntapaikkojen ja ulkoilueiden peruskorjauksiin kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi on osoitettu määrärahaa 23,4 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen päätöksen 21.10.2019 mukaan talousarviokohtaan 80401 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan

käytettäväksi osoitettu 2,3 milj. euron lisämäärärahaa kohdennetaan erityisesti esikaupunkialueiden puistojen peruskorjauksiin ja puistopenkkeihin ja 1,7 milj. euron lisämääräraha kohdennetaan kuntoporrasohjelmaan sekä 1,4 milj. euron lisämääräraha Johanneksen kentän tekojäradan toteuttamiseen.

Talousarviokohtaan 8 05 03 Irtaimen omaisuuden perushankinta kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi on osoitettu määrärahaa 14,3 milj. euroa.

Talousarviokohtaan 8 06 01 Hitas-osakkeiden ostaminen kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi on osoitettu määrärahaa 1 milj. euroa.

Investointimenot hankkeittain sekä investointien yhteenveto on esitetty liiteasiakirjoissa 6-15.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kaupunginvaltuuston hyväksymät kaupunkiympäristön toimialan sitovat toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat kaupunkiympäristölautakunnan 27.8.2019 hyväksymään talousarvioehdotukseen.

Toimialan sitovat tavoitteet kytkeytyvät kaupunkistrategiaan, kaupunkitason strategiamittareihin, kaupunkitasoisiin hankkeisiin ja yhteissuunnittelun teemoihin seuraavasti:

Asuntotuotannon edellytysten turvaaminen ja edistäminen:

- Kaavoitetaan vähintään 700 000 k-m² pääosin raideliikenteen palvelualueelle, josta täydennysrakentamista vähintään 40 %.
- Rakennusoikeutta luovutetaan vähintään 400 000 k-m².
- Asuntotuotanto vähintään 1500 asuntoa.
- Asuntotuotanto-ohjelman ja katuinvestointiohjelman yhteensovittaminen; ATO-mittarin tavoitetaso 360.

Ekologisesti kestävä kehityksen turvaaminen:

- Kaikille Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toimenpiteille määritellään mittarit ja niiden tavoitetasot.
- Jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikennematkojen yhteenlaskettu osuus kaikista matkoista kasvaa.
- Valmistellaan A-energiatehokkuusluokka- vaatimuksen sisällyttäminen asuinkerrostalotonttien varaus- ja luovutusehtoihin.
- Kaikkien kaupungin hallinnoimien vuonna 2020 alkavien uudisrakennushankkeiden suunnittelussa on E-luku 20% kansallisia rakentamismääräyksiä pienempi (toimitilat ja palvelurakennukset).
- Kaikkien vuonna 2020 alkavien kaupungin hallinnoimien korjausrakennushankkeiden suunnittelu energia-tehokkuuden osalta siten, että

rakennuksen energiantarve on enintään 80 % kyseisen rakennusluokan energiankulutusta koskevista vaatimuksista (ympäristöministeriön asetus 4/13)

- Kaikkien kaupungin hallinnoimien vuonna 2020 alkavien hankkeiden rakennukset suunnitellaan A-energialuokkatason mukaisiksi (uudisrakentaminen, asuinkerrostalot).
- Helsingin katu- ja puistorakentamisessa muodostuvista maa-aineksista vähintään 80 % hyötykäytetään.

Asiakaskokemuksen parantaminen:

- Ulkoilmatapahtumien tapahtuma-aluevuokrauksen läpimenoaika (mediaani viisi arkipäivää).
- Asiakaspalautteeseen vastaaminen tavoiteajassa (viisi arkipäivää).

Tilojen ja alueiden monipuolinen ja tehokas käyttö:

- Tyhjiä tiloja osuus enintään 4 %.

Tavoite toteutuu, jos kaikki mittarit saavutetaan.

Sitovat ja muut toiminnalliset tavoitteet talousarviokohdittain on esitetty liitteessä 4.

Strategian toimenpideohjelma

Kaupunkistrategiasta johdettu kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2020 strategian toimenpideohjelma on esitetty liiteasiakirjassa 16.

Vuoden 2020 toimintasuunnitelman ja tulosbudjetin seuranta

Lautakunnan käsittelyyn tuodaan vuoden 2020 aikana vähintään kolme talousarvion toteutumisenennustetta, joissa arvioidaan talousarvion toteutumista sekä määrärahojenkäytön että tavoitteiden osalta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristön toimialan toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti 2020 1
- 2 Toimintasuunnitelma yhteinen osuus, tiivistelmä kaupunginkansliaa varten 2
- 3 Käyttötaloustaulukot 3
- 4 Sitovat ja muut toiminnalliset tavoitteet talousarviokohdittain 4
- 5 Määrä- ja taloustavoitteet talousarviokohdittain 5
- 6 Hankeohjelma esirakentaminen kylk 2020 6

7	Hankeohjelma projektialueiden esirakentaminen kh 2020	7
8	Talonrakennushankkeet 2020-2029	8
9	Hankeohjelma vuokra- ja osakehankkeet 2020-2022	9
10	Hankeohjelma kadut- ja liikenneväylät Kylk 2020	10
11	Hankeohjelma projektialueiden kadut kh 2020	11
12	Hankeohjelma puistot ja liikunta-alueet Kylk 2020	12
13	Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2020_2029	14
14	Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2020_2029	14
15	Investointien yhteenvetotaulukko	15
16	Strategian toimenpideohjelma	16
17	Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto toimialan talousarvioehdotuksesta vuodelle 2020	

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Ari Hietämäki
Kaupunginkanslia/Markku Riekkö

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 10.12.2019 § 643